

การพัฒนาแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF INNER STRENGTH SCALE FOR UNIVERSITY STUDENTS

แสงดาว วัฒนาสกุลเกียรติ¹ สุรเดช ประยูรศักดิ์² และนัฐพร โอภาสานนท์³
Sangdao Wattanaskulkiat¹, Suradate Prayoonsak² and Nattaporn Opananon³

^{1,2,3} ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2,3} Department of Psychology, Faculty of Social Science, Naresuan University

E-mail: nattaporno@nu.ac.th

Received: March 14, 2022

Revised: May 19, 2022

Accepted: May 26, 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาฉบับภาษาไทย 2) ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร และ 3) ศึกษาความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยนเรศวรจำนวน 973 คน เข้ารับการประเมิน โดยทำการคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสมมาตรใจ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษา โดยทำการแปลจากเครื่องมือต้นฉบับภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

ผลการศึกษาพบว่า 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง 0.401 – 0.692 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.926 2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าแบบจำลองโครงสร้างการวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ($\chi^2= 900.33$, $df = 166$, $GFI = 0.92$, $CFI = 0.98$, $RMSEA = 0.067$) 3) ผลการศึกษาได้ว่าแบบวัดที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษา และภาพรวมของความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.35$, $SD= 0.731$)

คำสำคัญ

ความแข็งแกร่งภายในตนเอง นักศึกษามหาวิทยาลัย

ABSTRACT

This study aims to 1) translate and develop the Inner Strength Scale (ISS) questionnaire for Thai university students, 2) conduct a Confirmatory Factor Analysis (CFA), and 3) examine Naresuan University students' inner strength. After translating and adjusting the instrument, the ISS questionnaire, 973 students from Naresuan University participated in the test using the voluntary sampling method. The statistical analysis used in this study included frequency, percentage, means, standard deviation, Pearson's product correlation coefficient and second order confirmatory factor analysis.

The research results were as follows 1) The corrected item-total correlation of the questionnaire was all range between 0.401 – 0.692, while Cronbach's alpha coefficient was 0.926. 2) The CFA indicates that the inner strength questionnaire has an acceptable fit with the structural model ($\chi^2 = 900.33$, $df = 166$, $GFI = 0.92$, $CFI = 0.98$, $RMSEA = 0.067$). And 3) finally, the translated ISS questionnaire developed in this study can be used in Thai university students and an overall inner strength score of Naresuan university students exhibited a fairly high level ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.731$).

Keywords

Inner Strength, University Students

ความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้นถือเป็นช่วงเวลาที่เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงมากมายหลายประการ อาทิ การเปลี่ยนโรงเรียน การต้องใช้ชีวิตนอกบ้าน เริ่มเรียนมหาวิทยาลัย หรือมีงานใหม่ อย่างไรก็ตามมีบางคนสามารถรับมือและยอมรับความเปลี่ยนแปลงนี้ได้ แต่บางคนไม่สามารถบริหารจัดการชีวิตได้ อันเป็นหนทางนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตและการเจ็บป่วยทางจิตเวช ปัญหาการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวดูเหมือนจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Savage et al., 2020; Li et al., 2021) โดยเป็นผลจากรูปแบบการเรียนและการใช้ชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยปกป้องประการหนึ่งต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิตคือความแข็งแกร่งภายในตนเอง หรือ inner strength บุคคลที่มีความแข็งแกร่งภายในตนเองมักจะมีความเป็นอิสระและความสุขสงบในชีวิต (Moe, Hellzen, Ekker & Enmarker, 2013) มีความรู้สึกเหงาและโดดเดี่ยวที่น้อย (Boman, Gustafson, Häggblom, Santamäki & Nygren, 2014)

ความแข็งแกร่งภายในตนเอง (Inner strength) เป็นพลังที่ก่อให้เกิดความสามารถในการเผชิญปัญหา และอดทนต่อความยากลำบากในชีวิต และส่งเสริมให้มีภาวะสุขภาพดี นอกจากนี้ยังเป็นศักยภาพภายในตัวบุคคลที่ช่วยให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง โดยไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของชีวิต สามารถเชื่อมโยงกับบุคคลอื่น ๆ และมีความสามารถที่เอาชนะสิ่งต่าง ๆ ได้ (Lundman et al., 2010) โดยทำให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเองโดยไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ชีวิต สามารถเชื่อมโยงกับบุคคลอื่น มีความมั่นใจในแนวทางที่ตนเองตัดสินใจ รวมทั้งพร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลง

ของชีวิตได้ (Lundman et al., 2011) บุคคลที่มีความแข็งแกร่งภายในตนเองจะมีพลังทางจิตใจที่แข็งแกร่ง และมีคุณภาพของอารมณ์ที่คงที่ ไม่หวั่นไหว (Dingley, Roux & Bush, 2000) ในกรณีของนักศึกษามหาวิทยาลัยความความแข็งแกร่งภายในตนเอง คือปัจจัยที่ช่วยให้ฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาได้ และจากการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่า ความแข็งแกร่งภายในตนเองเป็นแหล่งทรัพยากรภายในตัวบุคคลที่ถูกใช้เพื่อการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต (Knapp & Karabenick, 1985)

แบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเอง (Inner Strength Scale: ISS) ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยลอนด์แมน และคณะ (Lundman et al., 2011) แบบวัดนี้ได้รับการคัดเลือกมาใช้ในการแปลครั้งนี้ เนื่องจากเป็นแบบวัดที่พัฒนามาจากการสังเคราะห์งานวิจัยจนได้รูปแบบของความแข็งแกร่งภายในตนเอง (Inner Strength) ประกอบด้วย 4 หัวข้อย่อย คือความหนักแน่น (Firmness) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ความสัมพันธ์ (Connectedness) และความยืดหยุ่น (Flexibility) และนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวัดความแข็งแกร่งภายในตนเอง (Inner Strength Scale) เพื่อให้สามารถวัดระดับความแข็งแกร่งภายในตนเองได้หลากหลายมิติ ซึ่งแบบวัดนี้มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 20 ข้อ มีคุณภาพน่าเชื่อถือผ่านการหาความตรงเชิงโครงสร้าง ความตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่น เพียวาร์ รึ่นรวย (Ruernruay, Koolnaphadol, & Inang, 2020) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในใจของแม่เลี้ยงเดี่ยวโดยใช้ทฤษฎีการปรึกษาเล่าเรื่องเป็นฐาน โดยเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการศึกษานี้คือแบบวัดความเข้มแข็งภายในใจที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดของ Lundman และคณะ ผลการวิจัยพบว่าแบบวัดที่พัฒนาขึ้นนี้มีค่าความเชื่อมั่น .97 และแม่เลี้ยงเดี่ยวซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความเข้มแข็งภายในใจอยู่ในระดับน้อย-ปานกลาง จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความแข็งแกร่งภายในตนเองยังไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยของต่างประเทศ และนำกรอบแนวคิดความแข็งแกร่งภายในตนเองของ Lundman et al. (2011) เพื่อศึกษาความแข็งแกร่งของนักศึกษามหาวิทยาลัยในบริบทของสังคมไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการแปลเครื่องมือโดยได้รับการอนุญาตจาก Berit Lundman ในการแปลเครื่องมือเป็นฉบับภาษาไทย ผู้วิจัยคาดว่าการศึกษาจะทำให้ได้เครื่องมือวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการใช้กับกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยของประเทศไทย อันจะทำให้สามารถวางแผนการให้คำปรึกษาและจัดการปัญหาภายในจิตใจของกลุ่มประชากรดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. แบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาฉบับภาษาไทยเป็นอย่างไร
2. องค์ประกอบความแข็งแกร่งภายในจิตใจตามแนวคิดของ ลอนด์แมน และคณะ (Lundman et al., 2011) เป็นองค์ประกอบที่สามารถประเมินความแข็งแกร่งภายในจิตใจของนักศึกษาที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่
3. ความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนครสวรรค์เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาฉบับภาษาไทย

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร

3. เพื่อศึกษาความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อทำการพัฒนาแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 27,094 คน (Division of Academic Affairs, Naresuan University, 2022)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 973 คน คณะผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair, Black, Babin & Anderson (2010) ที่เสนอให้ใช้ตัวอย่างอย่างน้อย 10-20 คนต่อ 1 พารามิเตอร์ (ข้อคำถาม) ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้มีอยู่ 20 พารามิเตอร์ ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงควรมีอย่างน้อย 200-400 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มครี แต่พบว่าเก็บข้อมูลมากได้มากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในตอนแรกที่ 400 ชุด โดยเก็บข้อมูลได้ 973 ชุด ซึ่งทางคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วยเพศชาย 241 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และเพศหญิง 732 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 การวิจัยนี้ได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยนเรศวรและได้รับการรับรองให้เก็บข้อมูลจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะทดสอบเครื่องมือและระยะการนำเครื่องมือไปใช้จริง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.2.1 ระยะการทดสอบเครื่องมือ

1.2.1.1 แปลเครื่องมือวิจัยชุดต้นฉบับจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งอังกฤษและไทย จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิท่านแรกมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและแบบวัดประเภทต่าง ๆ ท่านที่สองมีความเชี่ยวชาญด้านแบบวัด และจิตวิทยาวัยรุ่น หลังจากทั้งสองท่านแปลเสร็จแล้วได้นำแบบวัดที่แปลเป็นภาษาไทยทั้ง 2 ฉบับ มาพิจารณาเปรียบเทียบและเรียบเรียงใหม่จนได้ฉบับภาษาไทยที่สมบูรณ์

1.2.1.2 ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฉบับแปลโดยผู้ทรงคุณวุฒิกับผู้วิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคำถาม ภาษา ความหมาย และความสอดคล้องต่อวัฒนธรรมไทย

1.2.1.3 ทำการแปลแบบวัดย้อนกลับจากภาษาไทยมาเป็นภาษาอังกฤษ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษ 2 ท่านซึ่งไม่ใช่บุคคลเดียวกันกับผู้แปลในตอนแรก หลังจากนั้นฉบับแปลย้อนกลับทั้ง 2 ฉบับจะถูกนำมาพิจารณาเปรียบเทียบและเรียบเรียงใหม่จนได้ฉบับภาษาอังกฤษที่สมบูรณ์ จากนั้นทำการเปรียบเทียบเครื่องมือวิจัยชุดต้นฉบับภาษาอังกฤษกับชุดที่แปลย้อนกลับ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของคำถามทั้ง 2 ชุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2.1.4 ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมและพัฒนาเครื่องมือโดยส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เพื่อดูความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือและทฤษฎีที่เลือกใช้ รวมถึงความเหมาะสมของเครื่องมือในการใช้กับนักศึกษา ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิจะถูกนำมาปรับและทดสอบ

ปรับปรุงเครื่องมือให้เหมาะสม ซึ่งพบว่า ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับทฤษฎีและเนื้อหาอยู่ในระดับ ใช้ได้ ทั้ง 20 ข้อ โดยมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.8 – 1.00

1.2.1.5 ภายหลังจากการปรับปรุงเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและระดับการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในระยะการนำเครื่องมือไปใช้จริงจำนวน 30 คนทั้งนี้การเก็บข้อมูลในขั้นตอนดังกล่าวดำเนินการโดยผู้ช่วยวิจัยที่ได้รับการฝึกใช้เครื่องมือ ปัญหาจากการใช้เครื่องมือดังกล่าวจะถูกนำมาปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำเครื่องมือไปใช้จริง โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

1.2.2 ระยะการนำเครื่องมือไปใช้จริง

1.2.2.1 ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเองตามความสะดวกของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการ 2 ช่องทาง คือ ช่องทางที่ 1 การเก็บแบบกระดาษ ซึ่งทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และช่องทางที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลแบบผ่านช่องทางออนไลน์ (Google Form) โดยผู้วิจัยขอให้ผู้สนใจตอบชุดแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) แบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเอง จำนวน 20 ข้อ

1.2.2.2 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากทั้ง 2 ช่องทางข้างต้น เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป แต่พบว่าเก็บข้อมูลมากได้มากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในตอนที่ 400 ชุด โดยเก็บข้อมูลได้ 973 ชุด ซึ่งทางคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยเพศชาย 241 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และเพศหญิง 732 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index objective congruence: IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

2.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์เพียร์สันโปรดักท์โมเมนต์ (Pearson product moment correlation)

2.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยรวมและรายด้าน ของแบบวัดความแข็งแกร่ง ภายในตนเองของนักศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (α -coefficient)

2.4 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ได้จากแบบวัด

2.5 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในแต่ละองค์ประกอบของแบบวัด

2.6 วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ของแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษา ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดล โดยใช้ค่าดัชนีบ่งชี้ดังต่อไปนี้ ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Statistics: χ^2) ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index : GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) ค่าดัชนี Tucker – Lewis Index (TLI) และดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณ ค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Squared Error of Approximation: RMSEA)

ผลการวิจัย

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเอง (Reliability) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่สามารถยอมรับได้สำหรับเครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่ควรมีค่า .70 หรือมากกว่า (Hair, Black, Babin & Anderson, 2010) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.91

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบวัด การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และการวิเคราะห์สถิติองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second order confirmatory factor analysis) ของแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งพัฒนามาจากแบบวัดของ Inner Strength Scale: ISS ของ ลอนด์แมน และคณะ (Lundman et al., 2011) มีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ (Connectedness) 2) ความสร้างสรรค์ (Creativity) 3) ความแน่วแน่ (Firmness) และ 4) ความยืดหยุ่น (Flexibility) ในการวิเคราะห์ได้คงโมเดลการวัด (Measurement Model) ตามต้นฉบับ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อคำถาม

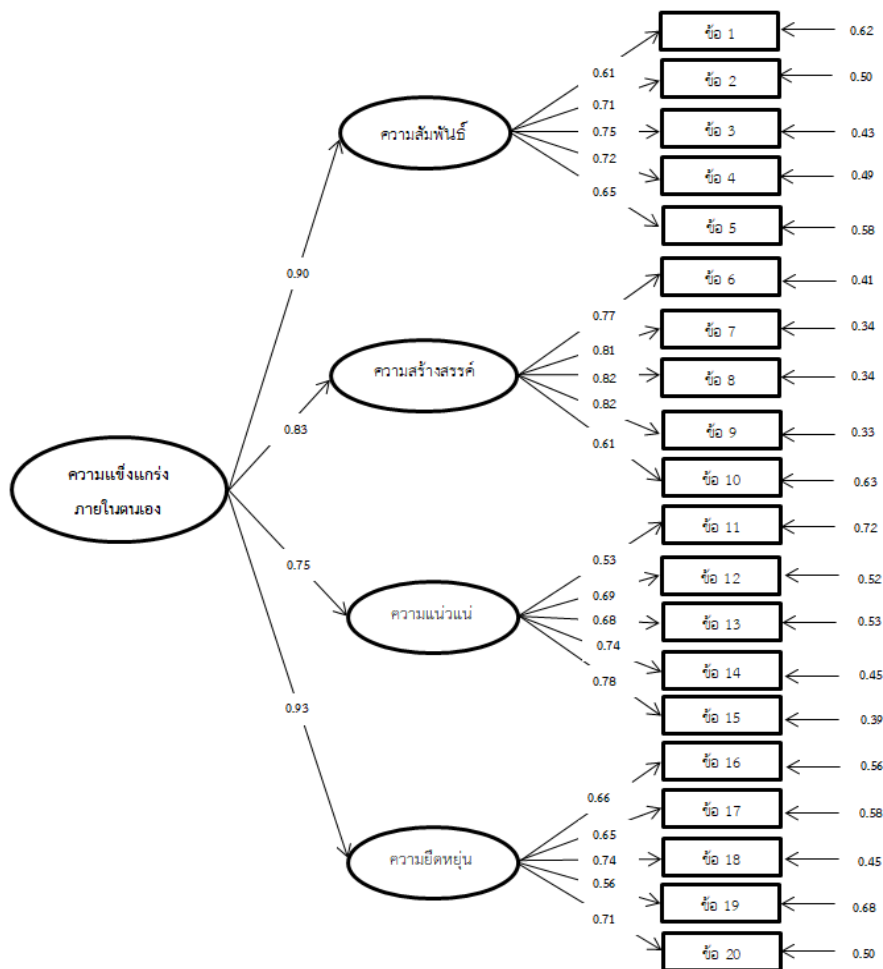
ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	3.993	0.981
2	4.513	1.069
3	4.457	1.061
4	4.751	1.072
5	3.810	1.048
6	4.470	1.200
7	4.358	1.146
8	4.357	1.177
9	4.573	1.121
10	4.761	1.157
11	3.851	1.164
12	3.620	1.143
13	4.604	1.067
14	4.504	1.203
15	4.283	1.206
16	4.378	1.154
17	4.147	1.265
18	4.327	1.156
19	5.062	1.172
20	4.354	1.105

จากตารางที่ 1 พบว่าข้อคำถามทั้ง 20 ข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.620 – 5.062 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.981 – 1.265

ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ในแต่ละองค์ประกอบ

ตัวแปร	ความสัมพันธ์	ความสร้างสรรค์	ความแน่วแน่	ความยืดหยุ่น
ความสัมพันธ์	1	.644**	.562**	.659**
ความสร้างสรรค์		1	.527**	.666**
ความแน่วแน่			1	.555**
ความยืดหยุ่น				1

จากตารางที่ 2 พบว่าแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ที่ระหว่าง .527 – .666 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาโท

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์	ค่าที่ได้
χ^2	$p > .05$	$\chi^2 = 900,33$ df=166; $p < 0.00$,
GFI	มากกว่า 0.90	0.92
CFI	มากกว่า 0.90	0.98
TLI	มากกว่า 0.90	0.97
RMSEA	น้อยกว่า 0.08	0.067

จากตารางที่ 3 พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดังนี้ มีค่า $\chi^2 = 900.33$, $df = 166$, $GFI = 0.92$, $CFI = 0.98$, $RMSEA = 0.067$ ซึ่งดัชนีบ่งชี้ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.56 - 0.93 โดยค่าน้ำหนักทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อนำแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาโทไปตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.926 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ (Corrected Item-Total Correlation) อยู่ระหว่าง 0.401 – 0.692

3. ผลการศึกษาความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษา

ความแข็งแกร่งภายในตนเอง	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับ				
-ต่ำมาก	1	0.1		
-ต่ำ	15	1.5		
-ค่อนข้างต่ำ	94	9.7		
-ค่อนข้างสูง	408	41.9		
-สูง	422	43.4		
-สูงมาก	33	3.4		
รวม	973	100	4.35	0.731

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (ร้อยละ 41.9) และสูง (ร้อยละ 43.4) โดยมีภาพรวมของความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.731$)

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. พัฒนาแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับภาษาไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับภาษาไทย โดยมีการแปลจากฉบับภาษาอังกฤษด้วยวิธีการแปลแบบ ขั้นตอนการแปลได้เริ่มจากการแปลจากฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และได้มีการตรวจสอบตรวจสอบความถูกต้องของคำถาม ภาษา ความหมาย และความสอดคล้องต่อวัฒนธรรมไทย และได้ดำเนินการนำฉบับภาษาไทยที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว หลังจากนั้นฉบับแปลจะถูกนำมาอภิปรายร่วมกันจนได้ฉบับภาษาอังกฤษที่สมบูรณ์ และนำไปเปรียบเทียบกับเครื่องมือวิจัยชุดต้นฉบับพิจารณาความหมาย ความคล้ายคลึงกับต้นฉบับ หลังจากที่ได้เสร็จสิ้นกระบวนการแปล และได้แบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับภาษาไทยที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำไปตรวจสอบประสิทธิภาพด้านความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของแบบวัดแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับภาษาไทย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .93 เมื่อแยกเป็นรายด้าน คือ ความยืดหยุ่น ความสัมพันธ์ ความสร้างสรรค์ และความเหนียวแน่นพบว่ามีค่าเท่ากับ .93, .90, .83, และ .75 ตามลำดับแสดงถึงการมีคุณภาพของแบบวัดซึ่งมีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง สำหรับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแต่ละข้อสอดคล้องกับงานวิจัยของ Viglund, Jonsen, Strandberg, Lundman & Nygren (2013) ซึ่งได้มีการทบทวนเกี่ยวกับความเข้มแข็งภายในตนเองในกลุ่มผู้สูงอายุ ในวัย 65, 70, 75 และ 80 ปี จำนวน 6,119 คน ในประเทศสวีเดน และฟินแลนด์ โดยได้มีการแปลแบบวัดความเข้มแข็งภายในตนเองเป็นภาษาฟินแลนด์ (Finnish) พบว่า คุณภาพของแบบวัดเข้มแข็งภายในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .92

2. ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับภาษาไทย แบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับภาษาไทย ถูกพัฒนามาจากแบบวัดของ Inner Strength Scale: ISS ของ ลอนด์แมน และคณะ (Lundman et al., 2011) ในการวิเคราะห์ที่ได้คงโมเดลการวัด (Measurement Model) ตามต้นฉบับ และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second order confirmatory factor analysis) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดังนี้ มีค่า $\chi^2 = 900.33$, $df = 166$, $GFI = 0.92$, $CFI = 0.98$, $RMSEA = 0.067$ ซึ่งดัชนีบ่งชี้ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.56 - 0.93 โดยค่าน้ำหนักทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำแบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษาระดับภาษาไทยไปตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.926 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ (Corrected Item-Total Correlation) อยู่ระหว่าง 0.401 - 0.692 โมเดลการวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษา มีคุณภาพด้านความเที่ยงขององค์ประกอบ (Construct reliability: CR) และด้านความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้ (Average variance extracted: AVE) เพียงพอที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยในลำดับต่อไปได้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lundman et al. (2011) ที่สร้างแบบวัด

ความแข็งแกร่งภายในตนเอง (Inner strength scale : ISS) กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยผู้ใหญ่ขึ้นไป จำนวน 391 คน อายุ 19-90 ปี มีค่าความเชื่อมั่น .86 จากการวิเคราะห์ปัจจัยยืนยัน (CFA) พบว่า Goodness-of-fit ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ได้ และมีความเที่ยงตรงสำหรับการวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ruernruay, Koolnaphadol & Inang (2020) ซึ่งได้ทำการแปลและพัฒนาแบบวัดความเข้มแข็งภายในใจตามกรอบแนวคิดของ Lundman et al. (2011) พบว่าเครื่องมือดังกล่าวมีค่าความเชื่อมั่น .97 โดยโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ubolyaem & Wacharasin (2018) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบวัดความเข้มแข็งภายในตนเองของภรรยาผู้ดูแลสามีที่ป่วยเป็นมะเร็งระยะลุกลาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบวัดความเข้มแข็งภายในตนเองของภรรยาผู้ดูแลสามีที่ป่วยเป็นมะเร็งระยะลุกลาม ฉบับภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความเข้มแข็งภายในตนเอง (Reliability) มีค่าเท่ากับ .91 เมื่อแยกเป็นรายด้าน คือ ความเข้มแข็ง ความสร้างสรรค์ ความสัมพันธ์ และความยืดหยุ่น พบว่ามีค่าเท่ากับ .88 .80 .83 และ .70 ตามลำดับ

3. ศึกษาความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการศึกษาความแข็งแกร่งภายในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรส่วนใหญ่มีระดับความแข็งแกร่งภายในตนเองอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 43.4) โดยมีภาพรวมของความแข็งแกร่งภายในตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.731$) ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นวัยรุ่นที่มาจากหลากหลายแหล่งที่มีความแตกต่างกันมาก มีการปรับตัวกับสถานการณ์ต่างได้ดีกับเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lewis and Roux (2011) ที่ได้ศึกษาความแข็งแกร่งภายในตนเอง พบว่า มีความเกี่ยวข้องกันในหลากหลายมิติ และในแต่ละมิติมีพัฒนาการของการเจริญเติบโต (Growth) ซึ่งกระบวนการนี้จะรวมทุกอย่างไว้ด้วยกัน ประกอบไปด้วย ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และระดับทางจิตวิญญาณของแต่ละบุคคล การเจริญเติบโต (Growing) ที่เกิดขึ้นจากความแข็งแกร่งภายในตนเองนี้จะรวมถึงกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง (Transition) ไปด้วย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้และยอมรับความสำคัญของการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงนั่นเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Roux, Dingley & Bush (2002) ศึกษาประสบการณ์ที่สำคัญของชีวิตหรือเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความแข็งแกร่งภายในตนเอง พบว่า ความแข็งแกร่งภายในตนเองเกิดขึ้นได้ในเหตุการณ์ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในชีวิต ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสู่ความแข็งแกร่งภายในตนเอง นอกจากนี้จากการศึกษาเชิงปรากฏการณ์ของ Rose (1990) พบว่าความแข็งแกร่งภายในตนเองมีความสัมพันธ์กับความคิดและความรู้สึกที่เกิดขึ้นในประสบการณ์ต่าง ๆ หากพิจารณาในมุมมองทางพัฒนาการของระบบประสาทนิติมหาวิทยาลัยอยู่ช่วงวัยรุ่นตอนปลายคาบเกี่ยวเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้นซึ่งมีการพัฒนาความสามารถทางการคิด การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกผ่านพัฒนาการของสมองที่ค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว (Best & Miller, 2010) คะแนนที่สูงจากการศึกษาครั้งนี้จึงอาจเป็นไปได้ตามกระบวนการพัฒนาของระบบประสาทนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แบบวัดความแข็งแกร่งภายในตนเองฉบับนี้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เชิงโครงสร้าง และมีความ เชื่อมั่นค่อนข้างสูง แต่การวิจัยครั้งนี้ให้วัดเฉพาะกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนเรศวร ดังนั้น ควรทดลองนำไปใช้ในกลุ่มอื่น ๆ และทดสอบประสิทธิภาพของแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความ กว้างขวางในการใช้งานมากขึ้น

2. ข้อคำถามของแบบวัดบางข้อ ค่อนข้างจะเป็นนามธรรม อาจจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ ผิดพลาด หรือไม่เข้าใจ ดังนั้นผู้ที่นำไปใช้ ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจให้ดีก่อนการนำไปใช้ เพื่อให้แบบวัดสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดให้มีทำโปรแกรมการปรึกษาเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งภายในตนเองของ นักศึกษาที่มีความแข็งแกร่งภายในตนเองที่อยู่ในระดับต่ำให้มีความแข็งแกร่งภายในตนเองสูงขึ้น

2. ควรใช้เครื่องมือในการศึกษาแข็งแกร่งภายในตนเองร่วมกับการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ จะช่วยให้วัดความแข็งแกร่งภายในตนเองได้ตรง และครอบคลุมมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของผลการศึกษาที่ได้มาจากการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนา ความแข็งแกร่งภายในตนเองของวัยรุ่นโดยการปรึกษากลุ่มเชิงบูรณาการ ซึ่งการวิจัยนี้ได้รับ ทุนสนับสนุนการวิจัยจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

References

- Academic Affairs Division, Naresuan University. (2022). *raīngān pračham pī kōng boṛikaṅ kānsuksā mahāwitthayaīlai Naresuan pīngoppramān soṅgphanhāroḥhoksipsī* [Annual Report 2021]. Retrieved from <http://www.edu.nu.ac.th/th/department/dep-academic/characteristics.html>
- Best, J. R. & Miller, P. H. (2010). A developmental perspective on executive functions. *Child Development*. 81(6), 1641-1660.
- Boman, E., Gustafson, Y., Häggblom, A., Santamäki Fischer, R. & Nygren, B. (2014). Inner strength – associated with reduced prevalence of depression among older women. *Aging & Mental Health*. 19(12), 1078–1083. <https://doi.org/10.1080/13607863.2014.977775>
- Dingley, C. E., Roux, G., & Bush, H. A. (2000). Inner strength: A concept analysis. *The Journal of Theory Construction & Testing*. 4(2), 30-35.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis*. (7thed.). Upper Saddle River, N.J.: Pearson/Prentice Hall.

- Knapp, J. R. & Karabenick, S. A. (1985). Overcoming problems: The perceived importance of will power and other contributors. **Cognitive Theory and Research**. 9(3), 343-354.
- Lewis, K. L., & Roux, G. (2011). Psychometric testing of the inner strength questionnaire: Woman living with chronic health conditions. **Applied Nursing Research**. 24(3), 153-160.
- Li, Y., et al. (2021). Mental health among college students during the covid-19 pandemic in China: A 2-wave longitudinal survey. **Journal of Affective Disorders**. 281, 597–604. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.11.109>
- Lundman, B., et al. (2010). Inner strength--A theoretical analysis of salutogenic concepts. **International Journal of Nursing Studies**. 47(2), 251-260.
- Lundman, B., et al. (2011). Development and psychometric properties of the inner strength scale. **International Journal of Nursing Studies**. 48(10), 1266-1274. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2011.03.006>
- Moe, A., Hellzen, O., Ekker, K. & Enmarker, I. (2013). Inner strength in relation to perceived physical and mental health among the oldest old people with chronic illness. **Aging & Mental Health**. 17(2), 189–196. <https://doi.org/10.1080/13607863.2012.717257>
- Rose, J. F. (1990). Psychologic health of women: A phenomenologic study of women's inner strength. **Advances in Nursing Science**. 12(2), 56-70.
- Roux, G. M., Dingley, C. E. & Bush, H. A. (2002). Inner strength in women: Metasynthesis of qualitative findings in theory development. **Journal of Theory Construction and Testing**. 6(1), 87-92.
- Ruenruay, P., Koolnaphadol, P., & Inang, P. (2020). k̄an phatthanā rūp b̄æp k̄an soēm s̄ang khwām khemkhæng ph̄ainai ch̄ai khōng m̄æliang d̄ieo doī ch̄ai thritsadi k̄an pruksā lao rūang pen th̄an [The development of single mother inner strength's enhancement models based on narrative counseling theory]. **Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University**. 14(1), 102-120.
- Savage, M. J., et al. (2020). Mental health and movement behaviour during the COVID-19 pandemic in UK university students: Prospective cohort study. **Mental Health and Physical Activity**. 19, 100357. <https://doi.org/10.1016/j.mhpa.2020.100357>

Ubolyaem, D. & Wacharasin, C. (2018). k̄nphatthanā b̄æp wat khwāmkhēmkhæng phāinai ton'ēng khōng phanrayā phū dūlæ sāmī thī pūai pen mareng raya luklām [Development of inner strength scale for wife caregivers of patients with advanced cancer]. **Veridian E-Journal, Science and Technology Silpakorn University**. 5(2), 16-31.

Viglund, K., Jonsén, E., Strandberg, G., Lundman, B. & Nygren, B. (2013). Inner strength as a mediator of the relationship between disease and self-rated health among old people. **Journal of Advanced Nursing**. 70(1), 144–152.
<https://doi.org/10.1111/jan.12179>